

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

YTO-aamukahvit 25.1.2024

Tuija Artama
Opetushallitus
Ammatillinen koulutus

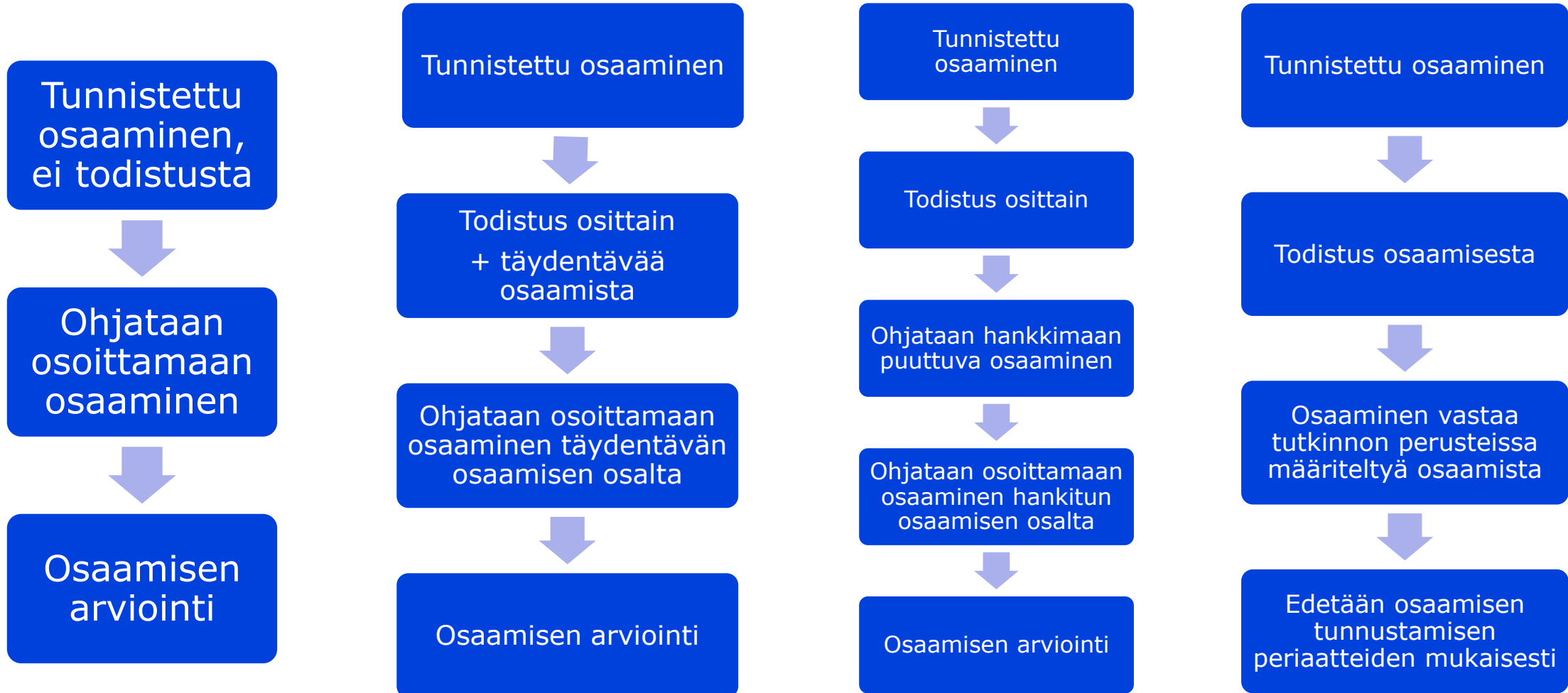
Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

- Aiemman hankitun osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta säädetään ammatillisen koulutuksen **laissa** (531/2017) 46 ja 47 §:ssä.
- Valtioneuvoston **asetuksen** (673/2017) 10 §:ssä säädetään tarkemmin tutkintokoulutuksen opiskelijan aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen menettelytavoista.
- Opetushallitus on antanut ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 47 §:n mukaan **määräyksen** osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteista sekä arvosanojen muuntamisesta (OPH-1634-2021).
- Opetushallituksen ohje osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta, josta uusi luonnos: <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opas/9139560/0/tekstikappale/9140083>
- Koulutuksen järjestäjä päättää käytettävistä menetelmistä osaamisen ja arvioinnin toteuttamissuunnitelmasta

Uusi ohje – mikä muuttuu?

- Tunnustamisprosessin selkeyttäminen
- Ohjeistetaan säädöksiin perustuen
- Korostetaan koulutuksen järjestäjän päätösvaltaa
 - koulutuksen järjestäjän linjaukset **osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmassa**
- Ulkomaisten todistusten kääntäminen -> KJ päättää menettelyistä
- Lukion opetussuunnitelman mukaisten opintojen ajantasaisuuden arviointi
- Korkeakoulun antaman hyväksyty -arvosanan muuntaminen -> ei muutosta pt:ssä tällä hetkellä, esitys viety eteenpäin OKM:lle
- Osaamisen tunnustaminen opiskelijan siirtyessä jatkamaan opintoja saman tutkinnon perusteen mukaisesti toisessa oppilaitoksessa

Osaamisen tunnistamisen eri vaihtoehdot

Osaamisen tunnustaminen

Osaamisen tunnustaminen

- Koulutuksen järjestäjän tulee tunnustaa opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen, joka vastaa tutkinnon perusteiden **pakollista** osaamista ja osaaminen on **ajantasaista**. Ajantasaiseksi katsotaan voimassa olevien tutkinnon perusteiden mukaisesti hankittu osaaminen.
- Lisäksi, mikäli opiskelijalla on osaamista, joka olisi mahdollista tunnustaa tutkinnon **valinnaisiin** tutkinnon osiin tai yhteisten tutkinnon osien valinnaisiin osa-alueisiin, tunnustamisesta keskustellaan opiskelijan kanssa henkilökohtaistamisessa ja **sovitaan** henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa huomioiden opiskelu- ja urasuunnitelman tavoitteet.
- Valinnaisen osaamisen osalta voidaan myös todeta, että opiskelijalle voi olla tarpeen hankkia uutta osaamista sen sijaan, että osaksi tutkintoa tunnustetaan aiempaa osaamista, josta hänellä on jo todistus.

Valinnaiset osaamistavoitteet

Yhteisten tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet

9

...

Yhteisten tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet ovat tutkinnon perusteissa määrättyjä tai koulutuksen järjestäjän päättämiä muita valinnaisia osaamistavoitteita, jotka tukevat kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä tavoitteita. Valinnaisiin osaamistavoitteisiin voidaan sisällyttää myös opiskelijan aiemmin hankkimaa osaamista, joka tukee kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä osaamistavoitteita

Osaamisen tunnustamisen periaatteet (YTOT)

Yhteisten tutkinnon osien pakolliset osaamistavoitteet	<ul style="list-style-type: none">• Tunnustettavan osaamisen tulee vastata sisällöllisesti ja osaamisen tulee olla ajantasaista.• Mikäli osaaminen on hankittu ammatillisissa opinnoissa, osaamisen ajantasaisuuden määrittelee perusteiden voimassaolo.• Lukio-opintojen ajantasaisuuden määrittely selvityksessä
Yhteisten tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet (perusteissa kolme eri vaihtoehtoa)	
Tutkinnon perusteissa määrätyt osaamistavoitteet	<ul style="list-style-type: none">• Tunnustettavan osaamisen tulee vastata sisällöllisesti ja osaamisen tulee olla ajantasaista.
Koulutuksen järjestäjän päättämät valinnaiset osaamistavoitteet	<ul style="list-style-type: none">• Tunnustettavan osaamisen tulee vastata sisällöllisesti ja osaamisen tulee olla ajantasaista.
Muu opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen, joka tukee kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä osaamistavoitteita.	<ul style="list-style-type: none">• Osaamisen ajantasaisuutta tai vastaavuutta ei arvioida

Osaamisen tunnustamisen periaatteet

Tutkinnon muodostuminen	Toimenpiteet
Ammatilliset tutkinnon osat, joissa sisältö on määrätty ts. tutkinnon osassa on ammattitaitovaatimukset	<ul style="list-style-type: none">• Tunnustettavan osaamisen tulee vastata sisällöllisesti ja osaamisen tulee olla ajantasaista.• Mikäli osaaminen on hankittu ammatillisten tutkinnon perusteiden mukaisesti, osaamisen ajantasaisuuden määrittelee perusteiden voimassaolo.• Muiden opintojen osalta ajantasaisuus arvioidaan.
Paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuva tutkinnon osa	<ul style="list-style-type: none">• Tunnustettavan osaamisen tulee vastata tutkinnon osan sisältöä ja olla ajantasaista.
Tutkinnon osa tai osia toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta	<ul style="list-style-type: none">• Tunnustettavan osaamisen tulee olla ajantasaista.• Osaaminen katsotaan olevan ajantasaista, jos osaaminen on hankittu voimassa olevien ja siirtymäajalla olevien tutkinnon perusteiden mukaisesti.
Korkeakouluopinnot	<ul style="list-style-type: none">• Muutos: Osaamisen ajantasaisuutta tai vastaavuutta ei arvioida
Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja	<ul style="list-style-type: none">• Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita: osaamisen tulee olla ajantasaista ja sisällön vastata osaamistavoitteisiin.• Lukio-opintojen ja muiden opintojen osalta ei arvioida osaamisen ajantasaisuutta eikä vastaavuutta.

Kysymyksiä

- Voinko tunnustaa Taide ja luova ilmaisu -osa-alueen, mikäli opiskelija on suorittanut lukion yhden kuvataiteen sekä yhden musiikin opintopisteen suorituksesta?
 - Mikäli lukio-opintojen sisällöt vastaavat Taide ja luova ilmaisu -osa-alueen osaamistavoitteita, osaaminen voidaan tunnustaa. Koulutuksen järjestäjä määrittelee vastaavuuden.
 - Osa-alueeseen merkitään asianmukaiset osaamisen tunnustamisen viitetiedot
- Opiskelija on suorittanut lukio-opintoja, joista osa-alueen pakollisiin osaamistavoitteisiin tunnustamisen jälkeen jää 2 osp jäljelle. Voidaanko nämä 2 osp tunnustaa tutkinnon perusteiden mukaiseen valinnaiseen osa-alueeseen, vaikka sen laajuus on 3 osp?
 - Tutkinnon perusteiden valinnaisiin osaamistavoitteisiin voidaan tunnustaa vain 3 osp laajuuksia
 - Kysymyksen mukainen osaaminen voidaan tunnustaa "osaamisena, joka tukee tutkinnon perusteissa määriteltyä osaamista". Tällöin osaaminen kirjataan alkuperäisen opinon nimellä.
- Jos Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä osa-alueen (4 osp) suoritettava kieli onkin joku muu kuin suomi, niin, mitä muut kielet voivat / eivät voi olla?
 - [Ammatillisten perustutkintojen yhteiset tutkinnon osat | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)

Esimerkkejä

Erityistilanteita:

Tilanteessa, joissa opiskelija vaihtaa oppilaitosta kesken opintojen siten, että kaikki seuraavat asiat toteutuvat

- a) opiskelija on otettu opiskelijaksi uuteen oppilaitokseen ilman taukoa
- b) opiskelija jatkaa opintoja samassa tutkinnossa ja
- c) opinnot jatkuvat samoilla tutkinnon perusteilla

Aiemmin tunnustetut opinnot voidaan siirtää osaksi opiskelijan opintoja myös sillä koulutuksen järjestäjällä, jossa opiskelija jatkaa opintoja:

- osaamisen tunnustamisen prosessia ei tarvitse tehdä uudelleen
- tunnustettu osaaminen kirjataan todistukseen aiemman koulutuksen järjestäjän merkitsemillä viitetiedoilla.
- lisäksi koulutuksen järjestäjä voi kirjata opintohallintojärjestelmässä lisätietoihin selitteen osaamisen tunnustamisen siirtämisestä.

Jatkotoimenpiteet

- Keskustelutilaisuuksien pohjalta muokataan ohjeluonnosta
- Ohjeen voimaan tulosta päätetään myöhemmin keväällä
- Otetaan huomioon hallitusohjelman toimeenpanoa koskeva työ
- Ohjeen julkaisun jälkeen järjestetään tukea

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos

OPH/Ammatillinen koulutus
ammattillinenkoulutus@oph.fi

